

27. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА)
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary
Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Hercegovina)
International Scientific Meeting

ЗБОРНИК РАДОВА И КРАТКИХ САДРЖАЈА

Proceedings and short contents

27.

Требинье, Град Сунца, 15–18. јуна 2022.
Trebinje, Grad Sunca, June, 15–18, 2022.

27. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА)
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary
Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Hercegovina)
International Scientific Meeting

ЗБОРНИК РАДОВА И КРАТКИХ САДРЖАЈА

Proceedings and short contents

27.

Требиње, Град Сунца, 15–18. јуна 2022.
Trebinje, Grad Sunca, June, 15–18, 2022.

Покровитељи:
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
ЈУ Ветеринарски Институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"

Организатори:
ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ/VETERINARY
и
ДРУШТВО ВЕТЕРИНАРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ/VETERINARY

Суорганизатори:
Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду
ЈУ Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"
Депарتمان за ветеринарску медицину, Пољопривредни факултет,
Универзитет у Новом Саду

Организациони одбор:

Предсједник: Велибор Кесић

Чланови: Драгана Окљеша, Владимир Милијевић, Саша Бошковић, Драган Кнежевић, Давор Јефтић, Ратко Мијатовић, Игор Чегар, Славиша Спасојевић, Јелена Павић, Перица Бургић, Александар Брадић, Младен Драгичевић, Драган Малиш, Стеван Радић, Бранислав Галић, Богослав Готовац, Зоран Дамјанац, Предраг Новаковић, Благоје Бирчаковић, Ненад Крстић, Горан Костић

Секретаријат: Бранко Стевановић, Миленко Шарић, Велибор Тодоровић, Данијел Ковачевић, Радојица Ђекановић, Оливер Стевановић

Технички секретар: Тијана Тимарац;

Научни и програмски одбор:

Предсједник: Драго Н. Неђић

Чланови: Родољуб Тркуља, Милорад Мириловић (СРБ), Жељко Цветнић (ХР), Нихад Фејзић, Мухамед Смајловић, Андреј Кирбиш (СЛО), Нектариос Гиادينис (ГР), Лазо Пендовски (МК), Јанко Иванов (БГ), Драган Шефер (СРБ), Предраг Слијепчевић (ВБ), Миломир Ковач (РУС), Мајкл Гилсдорф (САД), Коосз Атилла (МАЂ), Иван Станчић (СРБ), Драган Касагић, Ђорђе Савић, Миљивоје Надаждин (СРБ), Жељко Сладојевић, Весна Калаба, Рајко Латиновић, Виолета Сантрач, Горан Параш, Весна Ђорђевић (СРБ), Добрила Јакић Димић (СРБ), Синиша Гатарих, Славен Грбић, Бранко Велебит (СРБ), Зоран Ђерић, Новалина Митровић, Негослав Лукић.

Мјесто одржавања: Требиње, Град Сунца, 15-18. јуна 2022.

Patron:

MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND WATER MANAGEMENT
PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"

Organizers:

VETERINARY CHAMBER OF REPUBLIC OF SRPSKA
and
VETERINARY ASSOCIATION OF REPUBLIC OF SRPSKA

Co-organizers:

Faculty of Veterinary medicine University of Belgrade
PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"
Department of Veterinary Medicine, Faculty of Agriculture,
University of Novi Sad

Organisational board:

President: Velibor Kesić

Members: Dragana Oklješa, Vladimir Milijević, Saša Bošković, Dragan Knežević, Davor Jeftić, Ratko Mijatović, Igor Čegar, Slaviša Spasojević, Jelena Pavić, Perica Burgić, Aleksandar Bradić, Mladen Dragičević, Dragan Mališ, Stevan Radić, Branislav Galić, Bogoslav Gotovac, Zoran Damjanac, Predrag Novaković, Blagoje Birčaković, Nenad Krstić, Goran Kostić

Secretariat: Branko Stevanović, Milenko Šarić, Velibor Todorović, Danijel Kovačević, Radojica Đekanović, Oliver Stevanović

Technical Secretary: Tijana Timarac

Scientific and Programme Committee:

President: Drago N. Nedić

Members: Rodoljub Trkulja, Milorad Mirilović (SRB), Željko Cvetnić (CRO), Nihad Fejzić, Muhamed Smajlović, Andrej Kirbiš (SLO), Nektarios Giadinis (GR), Lazo Pendovski (MK), Janko Ivanov (BG), Dragan Šefer (SRB), Predrag Slijepčević (GB), Milomir Kovač (RUS), Michael Gilsdorf (USA), Koósz Attila (HU), Dragan Kasagić, Đorđe Savić, Milivoje Nadaždin (SRB), Željko Sladojević, Vesna Kalaba, Rajko Latinović, Violeta Santrač, Goran Paraš, Vesna Đorđević (SRB), Dobrila Jakić Dimić (SRB), Ivan Stančić (SRB), Siniša Gatarić, Slaven Grbić, Branko Velebit (SRB), Zoran Đerić, Novalina Mitrović, Negoslav Lukić.

Venue: Trebinje, Grad Sunca, June, 15th – 18th 2022.

Предавање по позиву

ЕФЕКАТ КЛАСИЧНОГ И ЛАПАРОСКОПСКОГ ТРЕТМАНА ЛЕВЕ ДИСЛОКАЦИЈЕ СИРИШТА НА МЕТАБОЛИЧКЕ И ПРОИЗВОДНЕ ПОКАЗАТЕЉЕ КРАВА

Сретен Недић¹, Света Арсић², Иван Вујанац³, Радиша
Продановић⁴, Јован Бојковски⁵, Љубомир Јовановић⁶, Данијела
Кировски⁷

¹Др Сретен Недић, асистент, Катедра за болести папкара, Факултет
ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Србија

²Спец. др. вет. Света Арсић, асистент, Катедра за болести папкара, Факултет
ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Србија

³Др Иван Вујанац, ванредни професор, Катедра за болести папкара, Факултет
ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Србија

⁴Др Радиша Продановић, доцент, Катедра за болести папкара, Факултет
ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Србија

⁵Др Јован Бојковски, редовни професор, Катедра за болести папкара, Факултет
ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Србија

⁶Др Љубомир Јовановић, доцент, Катедра за физиологију и биохемију, Факултет
ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Србија

⁷Др Данијела Кировски, редовни професор, Катедра за физиологију и
биохемију, Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Србија

* Коресподентни аутор: sreten.nedic@vet.bg.ac.rs

Кратак садржај

Дислокација сиришта на лево је обољење дигестивног тракта крава, са учесталостју појављивања од 3,5 до 5 %. Изазива значајне губитке у производњи млека, уз повећани ризик од прераног искључења из производње. Циљ рада био је да се испита утицај класичног и лапароскопског третмана дислокације сиришта на лево на метаболички статус и млечност крава. У истраживање је укључено 24 краве холштајн расе. Код 16 крава, код којих је током првих 30 дана лактације клиничким прегледом утврђена дислокација сиришта на лево, извршена је репозиција сиришта и то код једне групе методом класичне лапаратомије (ЛД+ЛПТ, n=8), а код друге лапароскопском методом (ЛД+ЛПС, n=8). Преосталих 8 крава било је клинички здраво, без дијагностиковане леве дислокације сиришта (ЛД-, n=8). Од

испитиваних животиња узети су узорци крви непосредно пре и после третмана, као и 1., 3., 10. и 30. дана за одређивање биохемијских параметара и концентрације кортизола. Праћена је млечност на месечном нивоу у текућој лактацији. Концентрације БХБ биле су значајно веће ($p < 0,05$) код ЛД+ЛПТ и ЛД+ЛПС група у односу на ЛД- групу пре и после третмана, 1., 3. и 10. дана, као и 10. дана код ЛД+ЛПТ у односу на ЛД+ЛПС групу ($p < 0,05$). Концентрације лактата и билирубина у крви биле су значајно веће у ЛД+ЛПТ групи у односу на ЛД- групу у свим периодима узорковања ($p < 0,01$), док су код ЛД+ЛПС групе вредности биле веће само до 3. дана ($p < 0,05$). Концентрације кортизола пре и после третмана биле су значајно веће у ЛД+ЛПТ и ЛД+ЛПС у односу на ЛД- групу ($p < 0,01$), као и код ЛД+ЛПТ у односу на ЛД+ЛПС групу ($p < 0,05$). Постојала је значајна нижа производња млека у првих 90 дана лактације у ЛД+ЛПТ у односу на ЛД- групу ($p < 0,05$). Добијени резултати указују да лапароскопски третман леве дислокације сиришта утиче позитивно на производњу млека, метаболички статус и доводи до мање изложености стресу у односу на класичан третман лапаратомијом.

Кључне речи: лева дислокације сиришта, краве, лапароскопија, метаболизам

Напомена: Рад је подржан средствима Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (Уговор број 451-03-68/2022-14/200143)

Lecture by invitation

EFFECT OF CLASSIC AND LAPAROSCOPIC TREATMENT OF LEFT ABOMASAL DISPLACEMENT ON METABOLIC AND PRODUCTION PARAMETERS IN DAIRY COWS

Sreten Nedić¹, Sveta Arsić², Ivan Vujanac³, Radiša Prodanović⁴, Jovan Bojkovski⁵, Ljubomir Jovanović⁶, Danijela Kirovski⁷

¹Dr Sreten Nedić, Teaching assistant, Department for Ruminants and Swine diseases, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Serbia

²Dvm Sveta Arsić, Teaching assistant, Department for Ruminants and Swine diseases, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Serbia

³Dr Ivan Vujanac, Associate professor, Department for Ruminants and Swine diseases, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Serbia

⁴Dr Radiša Prodanović, Assistant professor, Department for Ruminants and Swine diseases, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Serbia

⁵Dr Jovan Bojkovski, Full professor, Department for Ruminants and Swine diseases, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Serbia

⁶Dr Ljubomir Jovanović, Assistant professor, Department for Physiology and Biochemistry, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Serbia

⁷Dr Danijela Kirovski, Full professor, Department for Physiology and Biochemistry, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Serbia

*Corresponding author: sreten.nedic@vet.bg.ac.rs

Abstract

The left abomasal displacement is cows` digestive system disorder, with incidence of 3,5 to 5%. It causes significant losses in milk production and increased risk of culling. The aim of this study was to examine the impact of classical and laparoscopic treatment of left displacement of abomasum on metabolic status and milk yield in cows. Twenty-four Holstein cows were selected for the study. In 16 cows, in which left displacement of abomasum was clinically diagnosed during first 30 days of lactation, reposition was obtain by treatment with classical laparotomy (LD+LPT, n = 8) or laparoscopic method (LD+LPS, n = 8). Other cows were clinically healthy with no diagnosed left displacement of abomasum (LD-, n=8). The blood samples were taken immediately before and after treatment, and on days 1, 3, 10 and 30 after for determination of biochemical parameters and cortisol concentration. Milk yield was monitored on a monthly basis in current lactation. The BHB

concentrations were significantly higher ($p < 0.05$) in the LD+LPT and LD+LPS compared to the LD- before and after treatment and on days 1, 3 and 10, and on day 10 in LD+LPT compared to LD+LPS ($p < 0.05$). Blood lactate and bilirubin concentrations were significantly higher in LD+LPT compared to LD- in all sampling periods ($p < 0.01$), while in LD+LPS the values were higher only up to day 3 ($p < 0.05$). Before and after treatment cortisol concentrations were significantly higher in the LD+LPT and LD+LPS compared to LD- ($p < 0.01$), as well as in LD+LPT compared to LD+LPS ($p < 0.05$). There was a significantly lower milk production in the first 90 days of lactation in LD+LPT compared to LD- ($p < 0.05$). Obtained results indicate that laparoscopic treatment of left abomasal displacement has a positive impact on milk production, metabolic status and lower exposure to stress compared to classical laparotomy treatment.

Key words: left abomasal displacement, cows, laparoscopy, metabolism

Acknowledgement: The study was supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (Contract number 451-03-68/2022-14/200143).”

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

636.09(082)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп "Годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)" (27 ; Требиње ; 2022)

Зборник радова и кратких садржаја / Међународни научни скуп "27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)", Требиње, Град Сунца, 15-18. јуна 2022. = Proceedings and short contents / International scientific meeting "27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina)", Trebinje. Grad Sunca, June, 15th-18th, 2022. ; [организатори Ветеринарска комора Републике Српске и Друштво ветеринара Републике Српске ; организациони одбор Велибор Кесић... [и др.] ; научни и програмски одбор Драго Н. Неђић ..[и др.]]. - [Бања Лука] : Ветеринарска комора Републике Српске, 2022 (Бања Лука : Атлантик). - 363 стр. ; 24 cm

Текст ћир. и лат. - Упор. срп. текст и енгл. превод. - Насл. над текстом: 27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина) - 2022 = 27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina) - 2022. - Тираж 400.

ISBN 978-99955-770-9-4

COBISS.RS-ID 136311041